

Dviračių žygis „Baltic Cycle 2004“

Suomijos ir Baltijos šalių keliais

Pentajame šių metų žurnalo numeryje pradėjome spausdinti „Baltic Cycle 2004“ žygio dalyvės Virginijos Kulikauskaitės įspūdžius iš pirmosios žygio atkarpos – šiaurės Norvegijos ir Suomijos. Buvo suplanuota, kad žinutes ir straipsnius dalimis apie šį žygį Virginija siųs redakcijai tiesiai iš žygio. Tačiau technika buvo nepajėgi išpildyti susitarimų, tad sugedus žygeivių nešiojamam kompiuteriui, pavyko gauti tik vieną žygio atkarpos aprašymą. Rašydama apie kelionės tęsinį (tai buvo nelengva, nes reikėjo naudotis pakeliui pasitaikančių interneto kavinių paslaugomis), Virginija Slovakijoje susilaužė dešinę ranką. Tad ji nebegalėjo ne tik važiuoti, bet ir rašyti. Važiuoti dviračiu pradėjo po 10 dienų, praleistų lydinčiame autobusiuke, tačiau rašyti sugipsuota ranka buvo neįmanoma. Autorė atsiprašo skaitytojų, kad žygio dienoraščio tęsinį pateikia praėjus keliems mėnesiams. „Tikiuosi, kad mano įspūdžiai dar pakankamai švieži, ir Jūs galėsite pajusti šio vasaros žygio atmosferą“, – rašo Virginija.

Apie dviračių žygį „Baltic Cycle 2004“

„Baltic Cycle 2004“ žygyje Nordkaps–Olimpija dalyvavo 2008 dalyviai iš 21 šalies. Daugiausia dalyvių buvo iš Lenkijos – 67, iš Lietuvos – 36, Graikijos – 23, Latvijos – 20. Iš kitų šalių dalyvių buvo po kelis ar po keliolika, jų skaičius visą laiką keitėsi. Daugiausia jų buvo Lietuvos, Lenkijos ir Graikijos atkarpose.

Dviračių žygis „Baltic Cycle 2004 Nordkaps–Olimpija“ buvo sumanytas vyksiančių olimpinį žaidynių proga. Buvo pasirinktas „Eurovelo 11“ maršrutas, kuris driekiasi per 11 šalių: nuo Norvegijos iki Graikijos. Organizatoriai pasistengė žygį susieti ir su taikos idėja, kuri ir tapo jungiančia žygio ašimi. Japonų „Maldos už taiką“ organizacija maloniai sutiko padovanoti kiekvienai mūsų maršrute numatytai šaliai po taikos stulpą.

Taigi į starto vietą Nordkape išbandyti „Eurovelo 11“ trasą, kuri vienoje šalyse – realybė, kitose – tik miglota idėja, pasiekti Olimpiją per 111 dienų ir kiekvienoje šalyje skleistai taikos idėją sutiko 14 žygeivių, 8 iš jų nusprendė važiuoti visą maršrutą. Šaltą, vėjuotą ir atšiaurų gegužės 10 d. rytą keturi lietuviai, du lenkai, du italai, trys vokiečiai ir amerikietis pradėjo kelionę nuo šiauriausio Europos taško.

Pastatę pirmąjį taikos stulpą Nordkape, kankinami netikėtai prasidedančių sniego pūgų, šalčio, vėjo ir labai kalvoto reljefo, per keturias dienas, kaip ir buvo suplanuota, įveikėme maršruto atkarpą per Norvegiją. Toliau – trys savaitės Suomijoje. Tai buvo trys savaitės miškų, lietaus ir poliarinės dienos – suomiškų šalto pavasario malonumų.

Kelionės dienoraštis

SUOMIJA

Liko tik savaitė kelionės po Suomiją. Važiavimas dviračiu tapo kasdienybe. Ir raumenys, ir mintys priprato prie laukinio gyvenimo. Žygio dalyviai pamažu pradėjo „laukėti“. Pliapupė nuolatinis lietus. Nejučia ėmiau galvoti, kad be miškų pasaulyje daugiau nieko nėra, na, gal keletas netyčia įsiterpusių pavienių miestelių. O ir tuose miesteliuose gyvybės ne kažin kiek: tyku, ramu, nė gyvos dvasios, ypač vakare. Žmonių gali sutikti tik prekybos centruose. Atrodo, kad čia gyvena labai tylūs ir ramūs, kaip ir patys miškai, žmonės.

Paskutinė savaitė Suomijoje buvo civilizuotesnė. Pakelėse vis dažniau matydavome maisto parduotuvių, interneto kavinių, pakelės degalinių, kur galėjome išgerti karštos kavos. Dėl nuolatinio lietaus upės buvo stipriai išsilieję iš krantų ir kliokė bei šnypštė nešdamos savo vandenį. Praustis jose buvo gana pavojinga, o garas šalia vandens buvo toks, tarytum suprididžiausio greitkelio. Pasistatę palapines tokioje vietoj vargiai galėjome užmigti.

Taip plaukami lietaus riedėjome iki Suomijos sostinės Helsinkio. Ėmėme mąstyti

apie tokius civilizacijos stebuklus, pvz., dviračių taisykla, žieminius drabužius bei suvenyrus išsiųsti namo ir pan.

Helsinkyje buvome pakviesti į Joachimą (jis su mumis važiavo savaitę) namus papietauti. Kaip smagu buvo sėdėti prie stalo ant minkštos kėdės ir niekur neskubėti, valgyti ne ant laužo virtą košę, o normalų maistą, ne iš dubenėlio, o iš lėkštės!

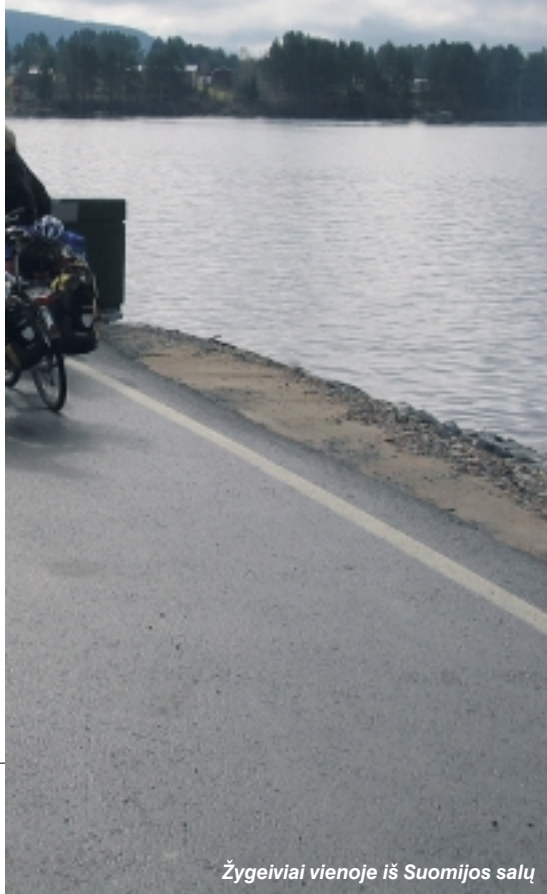
Toliau mūsų programoje – susitikimas su Suomijos dviratininkais, kurie buvo mums pažadėję nemokamą nakvynę, o gal ir vakarienę. Taip ir buvo. Pasijutome lyg pasakoje. Išprausę šiltame duše savo apkerpėjusius kūnus, antrą kartą (!) šią dieną sėdome prie stalo vakarieniauti.

Helsinkyje išbuvo dvi dienas. Padėkoję vietiniams dviratininkams keltu išplaukėme į Taliną. Taline mūsų grupė pagausėjo. Prisijungė trys lietuviai, trys vokiečiai bei vienas estas.

Suomiją pervažiavome naudodamiesi dviračių trasų žemėlapiais. Naudojome 4 skirtingas dalis. Ju masteliai: 1:400000, 1:200000. Vienas žemėlapis kainavo 16 eurų. Važiuodami per Suomiją sukorėme apie 2000 km.

ESTIJA. Birželio 9–16 d.

Tallin–Kostivere–Koogi–Kiu–Leesi–Lok-

Žygeiviai vienoje iš Suomijos salų

sa–Vihasoo–Palmse–Vosu–Sagadi–Vihula–Rakvere–Vaikē–Maarja–Salla–Jogeva–Laiuse–Palamuse–Saadjarv–Tartu–Noo–Elva–Restu–Antsla–Karula–Valga. Per Estiją nuvažiavome apie 500 km

Kelte amerikietis Džonas ir žygio gydytojas Valentinas kaip reikiant atšventė pasutinę „nepriklausomybės“ dieną, nes nuo šiol jie turės kuo rūpintis. Vienas savo mokiniu Deividu, kitas – sūnumi Benu, prisijungiančiais prie mūsų Taline.

Taline mus pasitiko žavinga estė Tina. Kiekvienam į rankas išspraudė iš anksto žygio vadovo užsakytus žemėlapius. Apsinakvojome mokykloje. Čia jau mūsų laukė nauji dalyviai: jauna trisdešimtmečių vokiečių pora ir vokiečių pensininkas Michelis, keliausiantis su mumis iki Lenkijos–Slovakijos pasienio. Kitą rytą sulaukėme trijų lietuvių. Buvo keista žiūrėti į „laukiniškumo nesužalotus“ jų veidus. Kitą dieną mūsų grupę ėmė globoti estas Reinas Lepik. Jis lydėjo mus per visą Estiją, buvo pagrindinis žmogus Estijoje, kuris rūpinosi nacionalinėmis ir „Eurovelo“ trasomis. Jo pastangomis buvo sužymėtos visos trasos bei išleisti žemėlapiai.

Viskas buvo organizuota labai tvarkingai ir tiksliai. Estijoje galėjo atsiplaiduoti ne tik žygeiviai, bet ir žygio vadovas Sigitas Kučas. Buvo surengtas žygeivių sutikimas Estijos olimpiniam komitete Taline. Su jo atstovais pasidalinome išpūdžiais apie žygį, buvo surengta spaudos konferencija, o dienraščio „Postimees“ žurnalistai praleido su mumis visą vakarą ne tik kalbindami, bet ir stengdamiesi pajusti žygio dvasią.

Estijoje vienintelis rūpestis buvo spėti viską aplankyti ir pasigrožėti. Estija mus tiesiog užbūrė jaukumu, švara ir tvarka. Lankytinų vietų palei „Eurovelo 11“ trasą buvo

įvairiausių: archeologinės kapavietės, muziejai, piliavietės, atkurtos dvarvietės ir jų griuvėsiai, įvairūs gamtos paminklai ir pan. Svarbiausia, kad beveik viską gali aplankyti nemokamai, o įėjimas į muziejus kainuoja labai nedaug, gali susitarti dėl nuolaidų. Palyginus su Suomija, čia tikras rojus!

Estijoje „Eurovelo“ trasa driekiasi apie 80 proc asfaltuotais keliais. Keliai labai geros kokybės, be duobių ir žvyrkelių. Reljefas lygus kaip stalas (tikra atgaiva kojų raumenims!), o automobilių – vos vienas kitas. Lankytinos vietos gerai paruoštos turistų apsilankymui, visur yra nuorodų bei aprašymų.

Parduotuvėse maistas šiek tiek brangesnis nei Lietuvoje, tačiau su Suomija nėra ko lyginti. Visą kelionę (kaip ir Suomijoje) lijo. Oras, nors ir lėtai, bet šilo. Tartu aplankėme Lietuvos konsulatą. Mus labai nuširdžiai priėmė ir su dideliu susidomėjimu klausėsi apie mūsų kelionę, dalyvavo ir tautos stulpo įteikimo ceremonijoje Tartu miesto savivaldybei.

Tartu lydimi Reino aplankėme naują Estijos sporto muziejų. Maloniai nustebino labai moderniai įrengtas muziejus. Čia galima sužinoti apie sporto istoriją Estijoje bei pamatyti moderniausių alpinisto kostiumą. Ir viskas eksponuojama pasitelkus moderniausių metodus. Smulkesnės informacijos galite rasti: www.spardimuseum.ee.

Estai gerokai pralenkė suomius. „Eurovelo“ dviračių trasų ir įvairių žemėlapių jie turi išleidę jau keleri metai. Žemėlapiai labai gerai parengti, pažymėtos ne tik trasos, bet ir lankytinos vietos. Jų galima įsigyti Estijoje

Suomijoje dviratininkus skalbė nuolatinis lietus

Plukdo sielius

Suomijos idilė

beveik visuose TIC, užsisakyti internetu ar įsigyti Lietuvoje pas Franką Wurftą.

LATVIJA. Birželio 16–22 d.

Valka–Strenci–Valmiera–Cēsis–Berzkrags–Vecpiebalga–Maduona–Rezekne–Kraslava–Daugpilis–Medumi.

Estijos–Latvijos sieną kirtome be kliūčių. Valkos miestas Latvijos pusėje atrodė labai nutriušęs ir nykus. Po akimirku, praleistų Estijoje, nerimavome, kaip mus sutiks Latvijoje. Latvijos maršruto organizatorius Olegs Stolerovs su keliolika vietos dviratininkų lydėjo ir rūpinosi mūsų grupe iki pat Latvijos–Lietuvos sienos.

Lietus sėkmingai plovė žygeivių kūnus bei dviračius, blogai suspakuotą mantą. Jau pirmą dieną Valmieroje pastatėm Taikos stulpą. Cereemonijoje dalyvavo iš Japonijos specialiai atskridusios trys japonės iš „Maldos už taiką“ organizacijos ir Valmieros miesto meras. Kitą dieną aplankėme Cēsį. Cēsyje, žinoma, pirmiausia aplankėme pilį. Pilyje įrengtame muziejuje galima pamatyti eksponatų iš įvairių Latvijos laikotarpių, taip pat labai graži nauja archeologinė ekspozicija.

Mūsų maršrutas ėjo ir pro aukščiausią Lavijos kalną – Gaizinkalsį. Jis yra 30 km į vakarus nuo Maduonos. Jo aukštis – 312 m. Mums teko reta proga būti paskutiniams žmonėms, įkėlusiems koją į nuo sovietmečio likusį stebėjimo bokštą ant šio kalno. Bokšto būklė buvo tikrai bloga, nes prie įėjimo stovintys vyrukai jau rengėsi jį užmūryti, kai mes pasirodėme. Mums buvo leista užėiti į vidų. Ant bokšto stogo buvo ir baisu, ir gražu. Gaila, kad jo nerestauruoja, nes tai tikrai būtų puiki atrakcija turistams. Pasigrožėję vaizdu, nusileidome į kalno papėdėje esančią kavinukę pavalgyti. Čia vietiniai susidomėjo mūsų įviriataute grupe ir pasiūlė nemokamai išbandyti prie dviejų medžių pririštos sūpynės malonumus. Buvo labai linksma, bet baigėsi liūdnai. Valentina, grupės gydytoja, neatsargiai fotogra-

Senis besmegenis

favusį mus, netyčia užkliudė supynės ir jis, persivertęs kūliu, krito ant žemės it negyvas. Pagalvojome, kad netekome draugo, tačiau Valentinas ėmė dejuoti, tad suprato, kad jis gyvas. Draugą tuoj pat nuvežė į artimiausią ligoninę, o kai vakare aplankėme, sužinojome, jog jam lūžo raktikaulis ir trys šonkauliai. Gaila, bet kitą rytą jis išvyko Lietuvon. Žadėjo prisijungti prie mūsų Graikijoje, tačiau trauma buvo per daug rimta trauma, tad ji pakeitė žygeivio planus.

Po Estijos, Latvija atrodė labiau laukinė, su dilgynėmis apaugusiais, apleistais ir tik kur ne kur dirbamais laukais. Latvijos Olegas paruošė labai įdomų maršrutą. Apie 80 proc. kelio buvo žvyrkeliai, tačiau pakankamai geros kokybės ir net lietuviškiems pelkynams, rusų sentikių kaimais. Prisipažinsiu, kad po šios kelionės Latviją tarsi atradau iš naujo.

LIETUVA. Birželio 23–liepos 2 d.

Zarasai–Turmantas–Visaginas–Rimšė–Naujasis Daugėliškis–Vidiškės–Ignalina–Palūšė–Kirdeikiai–Saldutiškis–Labanoras–Stirniai–Kertuoja–Inturkė–Joniškis–Arniūnai–Pabradė–Nemenčinė–Vilnius–Mūrinė Vokė–Trakai–Semeliškės–Totoriškės–Raudonė–Aukštadvaris–Eičiūnai–Vaickūniškės–Butrimonyš–Punia–Birštonas–Prienai–Balbieriškis–Meteliai–Lazdijai–Punkskas.

Joninės. Įvažiuojant į Lietuvą ties Zarasais. Et, kaip buvo smagu vėl šnekėti lietuviškai. Zarasuose aplankėme Gražutės regioninio parko direkciją. Neilgai paviešėję Zarasuose, pajudėjome Visagino link. Su trumpalaikiu lietuvišku, sumuštiniais, gyvos muzikos ansambliu smagiai pastatėm taikos stulpą. Gaila, kad planuota ekskursija į Ignalinos atominę elektrinę neįvyko. Lietuvoje taip būna, kad susitaręs ne visada gali būti garantuotas dėl galutinio rezultato. Nakvojome šalia gražaus ežero, prie Rimšės gyvenvietės, kur mus pasitiko su lietu-

viškomis dainomis, juoda duona ir gira. O vakare laukė koncertas. Šiltas vakaras ryte pavirto kasdieniu lietuvišku. Kitą dieną merkiama lietaus pasiekėme Palūšę, kur vakare buvo surengta ekskursija po Aukštaitijos nacionalinį parką. Ledkalnis, į kurį užkopėme su dviračiais iš stačiausios pusės, buvo vienas įspūdingiausių. Niekad nepamiršiu, kaip tempiau į statų Ledkalnio šlaitą dviratį. Jei ne žygio vaikinai, būčiau nusiritusi su dviračiu žemyn. Į Kertuoją, kitą nakvynės vietą, susirinko ne visi žygeiviai. Daugelį paviliojo Vilnius. Nors ir buvo suplanuotos dvi nakvynės sostinėje, tačiau Vilnius yra Vilnius, juolab, kai keliauji 2 mėnesius, visada yra netidėliotinių reikalų mieste. Rytė, kaip ir reikėjo tikėtis, lijo. Į Vilnių įvažiuojame šlapi ir sušalę. Dėkui Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklai, kuri jau antrus metus iš eilės suteikia nemokamą pastogę „Baltic Cycle“ žygeiviams. Mums, lietu-

Žygis

ravo ji šauniai, o tai, kad vairuoja mergina, buvo veikiau pliusas nei minusas.

Negaliu nepaminėti žygeivių priėmimo Birštone. Čia mus pasitiko specialiai į mūsų nakvynės vietą sužymėta trasa ir rodyklė į „Baltic Cycle 2004“ nakvynės vietą. Gražiausioj vietoj specialiai mums buvo nupjauta žolė, pastatyti tualetai. Griežiant muzikai ir degant laužui, buvome vaišinami sumuštiniais, sausainiais ir čeburekais. Rėmėjai – „Nemateko“ firma – atvežė mums dešrelių. Tiek maisto neturėjom per visą žygį. Dabar galvos skausmas buvo, kaip visa tai sutalpinti į pilvus. Kelias dienas valgėme tik „Nemateko“ dešreles. Bet žygyje persivalgyti veikiau išganymas nei nuodėmė. Taip pat labai dėkingi ir „Vičiūnų“ firmai, parėmusiai žygį pinigais.

Tęsinys kitame numeryje

Talinas. Rotušės aikštė

viams, tai buvo puiki galimybė išsimaudyti, išsiskalbti drabužius, susitikti su draugais, atsipūsti. Naujai atvykusiai lenkų grupei ir kitiems užsieniečiams buvo surengta ekskursija po Lietuvos sostinę. Vilniuje ne tik pagausėjo dalyvių ir pasikeitė, lydinčio autobusėlio vairuotojas. Vietoj pusamžio vyruko Kazio žygio autobusėlį iki Graikijos sutiko vairuoti devyniolikmetė studentė leva. Autobusėlio vairas jos glėžnuose rankose atrodė didžiulis ir grėsmingas. Juokais ją praminėme „mūsų šoferiuku“. Ievos tėveliai labai bijojo dėl dukros, tačiau tikrai nebuvo ko. Vai-

Pažintinis takas per pelkę Estijoje

Kęstučio g. 4, LT-4050, Trakai
Tel.: (8 528) 58241 (direktorius),
(8 528) 58246 (pilies kasa)
Faks.: (8 528) 55288,
el. paštas: trakai.museum@is.lt

Trakų istorijos muziejus

INFORMACIJA TRAKŲ SALOS PILIES LANKYTOJAMS

Lankytojai priimami: vasaros sezono metu (gegužė–rugsėjis): pirmadieniais–sekmadieniais – 10.00–19.00 val.; žiemos sezono metu (spalis–balandis): antradieniais–sekmadieniais – 9.00–17.00.

BILIETŲ KAINOS: suaugusiems – 8 Lt, moksleiviams ir studentams – 4 Lt
GIDO PASLAUGOS (grupė iki 30 asmenų):
ekskursija lietuvių kalba – 40 Lt (moksleiviams – 20 Lt),
ekskursija užsienio kalba – 50 Lt.

Mėgėjiškų nuotraukų darymas muziejaus teritorijoje – 4 Lt.

KARAIMŲ ETNOGRAFINĖ PARODA (Karaimų g. 22, LT-4050 Trakai, tel. (8 528) 55286 lankytojus priima visus metus: trečiadieniais–sekmadieniais – 10.00–18.00.

BILIETŲ KAINOS: suaugusiems – 2 Lt, moksleiviams ir studentams – 1 Lt. Ekskursija lietuvių kalba – 20 Lt, ekskursija užsienio kalba – 30 Lt.

PAPILDOMOS PASLAUGOS
Išankstinis ekskursijų užsakymas, paskaitų, šventinių renginių organizavimas.